

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

28.09.2017

м. Львів

№ 13/09-31рк/к

**Органам місцевого самоврядування
за списком (додаток №1)**

Про припинення дій,
які містять ознаки порушення
законодавства про захист
економічної конкуренції

1. ПРЕДМЕТ РЕКОМЕНДАЦІЙ

- (1) З метою виконання покладених на органи Антимонопольного комітету України завдань, Львівське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України здійснює постійний контроль за додержанням вимог законодавства про захист економічної конкуренції органами місцевого самоврядування.

**2. НОРМАТИВНО - ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПИТАННЯ
ВСТАНОВЛЕННЯ, ОБСЛУГОВУВАННЯ ТА ЗАМІНИ ВУЗЛІВ
КОМЕРЦІЙНОГО ТА РОЗПОДІЛЬНОГО ОБЛІКУ ТЕПЛОВОЇ
ЕНЕРГІЇ ТА ВОДИ.**

- (2) Відповідно до статті 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до повноважень виконавчих органів, зокрема, міських рад в галузі бюджету, фінансів і цін віднесено встановлення в порядку і межах визначених законодавством, тарифів на побутові, комунальні (крім тарифів на теплову енергію, централізоване водопостачання та водовідведення, які встановлюються Національною комісією регулювання ринку комунальних послуг України) транспортні та інші послуги, які надаються підприємствами та організаціями комунальної власності відповідної територіальної громади, а також здійснення відповідно до закону контролю за дотриманням цін і тарифів.

- (3) Виконавчий комітет у відповідності із пунктом 1 статті 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» є виконавчим органом міської ради – органу місцевого самоврядування, що представляє відповідну територіальну громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.
- (4) Органи місцевого самоврядування відповідно до статті 16 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» є юридичними особами і наділяються цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких, діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до даного Закону.
- (5) Закон України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» визначає засади забезпечення комерційного, у тому числі розподільного обліку послуг з постачання теплової енергії, постачання гарячої води, централізованого водопостачання та забезпечення відповідною обліковою інформацією споживачів таких послуг.
- (6) Відповідно до пункту 8 статті 3 Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» органи місцевого самоврядування згідно із затвердженими відповідно до законодавства програмами можуть приймати рішення про виділення коштів з місцевого бюджету на оснащення вузлами комерційного обліку будівель, які на день набрання чинності цим Законом були приєднані до зовнішніх інженерних мереж, а також на забезпечення охорони вузлів комерційного обліку.
- (7) Статтею 6 Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» передбачено наступне:
- обслуговування та заміна вузлів комерційного обліку здійснюється оператором зовнішніх інженерних мереж (власник зовнішніх інженерних мереж, а в разі якщо зовнішні інженерні мережі використовуються іншою, ніж власник, особою або є безхазяйними – особа, якій такі мережі власником передано у користування (управління, господарське відання, оренду, концесію) або яка здійснює фактичне користування такими мережами для транспортування відповідно теплової енергії, гарячої води, питної води) відповідно до цього Закону з урахуванням вимог Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність»;
 - витрати оператора зовнішніх інженерних мереж на обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку (їх складових частин) відшкодовуються споживачами відповідної комунальної послуги, а також власниками (співвласниками) приміщень, обладнаних індивідуальними системами опалення та/або гарячого водопостачання у такій будівлі, шляхом сплати виконавцю комунальної послуги внесків на обслуговування та заміну вузла комерційного обліку;
 - розмір внесків за обслуговування вузлів комерційного обліку визначається окремо для кожної будівлі із розрахунку на один рік, для

складової витрат на повірку ділиться на строк міжпіврічного інтервалу;

- для будівель, де налічуються два та більше споживачів, внести за заміну та обслуговування вузлів комерційного обліку розподіляються за методикою визначення розміру внесків та їх розподілу між споживачами, затвердженою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства;
- загальний обсяг коштів за встановлення, обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку розраховується операторами зовнішніх інженерних мереж. Розміри внесків для споживачів комунальних послуг та власників (співвласників) приміщень, обладнаних індивідуальними системами опалення та/або гарячого водопостачання, встановлюються виконавчими органами сільських, селищних, міських рад для споживачів комунальних послуг відповідної територіальної громади.

(8) У прикінцевих та перехідних положеннях Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» передбачено наступне:

- органам місцевого самоврядування протягом трьох місяців з дня опублікування цього Закону забезпечити перегляд тарифів на теплову енергію, послуг з централізованого водопостачання, постачання гарячої та холодної води для суб'єктів природних монополій та суб'єктів, що провадять діяльність на суміжних ринках, в частині виключення зі складових відповідних тарифів витрат на встановлення, обслуговування та заміну вузлів комерційного та розподільного обліку теплової енергії та води.

(9) Закон України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» оприлюднений у газеті «Голос України» від 01.08.2017 №63 та набрав чинності 02.08.2017 року.

3. ОБСТАВИНИ ПОРУШЕНОГО ПИТАННЯ ТА ДІЇ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ.

(10) Розрахунки тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, на послуги з постачання теплової енергії, гарячого водопостачання здійснюються відповідно до Порядку формування тарифів на послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем) та Порядку формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води, що затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2011р. № 869 «Про забезпечення єдиного підходу до

формування тарифів на житлово-комунальні послуги» (далі – Порядок № 869).

- (11) Порядок №869 визначає механізм формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення, постачання теплової енергії та гарячого водопостачання для суб'єктів природних монополій та суб'єктів господарювання на суміжних ринках, які проводять господарську діяльність з централізованого водопостачання та водовідведення, - з постачання теплової енергії та гарячого водопостачання.
- (12) Порядком № 869 визначено, що до складу витрат на збут включаються:
- витрати, зокрема, на проведення планових періодичних перевірок, обслуговування і ремонт квартирних засобів обліку холодної води, у тому числі їх демонтаж, транспортування та монтаж після перевірки, розпломбування та опломбування, а також витрати на формування обмінного фонду квартирних засобів обліку холодної води, або витрати на періодичну перевірку, опломбування, обслуговування та ремонт (включаючи демонтаж, транспортування і монтаж) засобів обліку води;
 - витрати на періодичну перевірку, опломбування, обслуговування та ремонт (включаючи демонтаж, транспортування та монтаж після перевірки) будинкових приладів обліку теплової енергії, якщо зазначені прилади є власністю підприємства;
 - витрати на проведення періодичної перевірки, обслуговування і ремонт квартирних засобів обліку теплової енергії, у тому числі їх демонтаж, транспортування та монтаж після перевірки, що визначаються відповідно до розрахунку на один квартирний засіб обліку теплової енергії і нараховуються щомісяця споживачеві у складі послуги залежно від кількості таких засобів обліку шляхом додавання плати за проведення періодичної перевірки, обслуговування і ремонт квартирних засобів обліку теплової енергії, у тому числі їх демонтаж, транспортування та монтаж після перевірки, до загальної вартості послуг.
- (13) Виконавчий комітет у відповідності із пунктом 1 статті 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» є виконавчим органом міської ради – органу місцевого самоврядування, що представляє відповідну територіальну громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами. Органи місцевого самоврядування відповідно до статті 16 даного Закону є юридичними особами і наділяються цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких, діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.

- (14) Зазначаємо, що орган місцевого самоврядування протягом трьох місяців з дня опублікування Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» має забезпечити перегляд тарифів на теплову енергію, послуг з централізованого водопостачання, постачання гарячої та холодної води для суб'єктів природних монополій та суб'єктів, що провадять діяльність на суміжних ринках, в частині виключення зі складових відповідних тарифів витрат на встановлення, обслуговування та заміну вузлів комерційного та розподільного обліку теплової енергії та води.

4. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

- (15) Відповідно до статті 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» забороняються дії чи бездіяльність органів влади, що полягають у створенні умов для вчинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції чи їх легітимації.
- (16) Орган місцевого самоврядування зобов'язаний здійснювати належний контроль за діяльністю комунальних підприємств, оскільки, неналежна реалізація повноважень органу місцевого самоврядування може призвести до порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
- (17) *Таким чином, бездіяльність органів місцевого самоврядування, що полягає у не вжитті заходів щодо забезпечення перегляду тарифів на теплову енергію, послуг з централізованого водопостачання, постачання гарячої та холодної води для суб'єктів природних монополій та суб'єктів, що провадять діяльність на суміжних ринках, в частині виключення зі складових відповідних тарифів витрат на встановлення, обслуговування та заміну вузлів комерційного та розподільного обліку теплової енергії та води містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, які передбачені статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції».*
- (18) Відповідно до пункту 2 статті 3 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» основним завданням Антимонопольного комітету України є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики в частині дотримання вимог законодавства про захист економічної конкуренції під час регулювання цін (тарифів) на товари, що виробляються (реалізуються) суб'єктами природних монополій.
- (19) У зв'язку із вищенаведеним, керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», з метою припинення дій, які

містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, Адміністративна колегія Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає органу місцевого самоврядування обов'язкові для розгляду такі

РЕКОМЕНДАЦІЇ

Забезпечити перегляд тарифів на теплову енергію, послуг з централізованого водопостачання, постачання гарячої та холодної води для суб'єктів природних монополій та суб'єктів, що провадять діяльність на суміжних ринках, в частині виключення зі складових відповідних тарифів витрат на встановлення, обслуговування та заміну вузлів комерційного та розподільного обліку теплової енергії та води відповідно до прикінцевих положень Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання».

Повідомити про розгляд Рекомендацій Адміністративної колегії Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України протягом тридцяти днів з дня їх отримання.

Звертаємо Вашу увагу, що відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органам місцевого самоврядування, яким вони надані.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень наданих рекомендацій, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова Колегії

Р.В. Лецишин

Додаток 1

1. Бродівська міська рада
2. Золочівська міська рада
3. Дублянська міська рада
4. Дрогобицька міська рада
5. Бориславська міська рада
6. Миколаївська міська рада
7. Старосамбірська міська рада
8. Самбірська міська рада
9. Городоцька міська рада
10. Стебницька міська рада
11. Моршинська міська рада
12. Стрийська міська рада
13. Винниківська міська рада
14. Жидачівська міська рада
15. Червоноградська міська рада
16. Трускавецька міська рада
17. Бузька міська рада
18. Жовківська міська рада
19. Кам'янка-Бузька міська рада
20. Перемишлянська міська рада
21. Пустомитівська міська рада
22. Радехівська міська рада
23. Сколівська міська рада
24. Великомоштівська міська рада
25. Сокальська міська рада
26. Новояворівська міська рада
27. Яворівська міська рада